

Dachówka historyczna - sercówka

Sercówka to niezwykle produkt i niesłusznie zapomniany. Jej serce, zarysowany wyraźnie diament zaklęty w ceramicznej oprawie przyciąga wzrok i sprawia, że dach nią pokryty pozostanie niezwykle wbrew upływającemu czasowi i przemijającym modom.

Dach z pokryciem z sercówek

Dachówki ceramiczne do około 1850 roku były produkowane ręcznie. Rewolucja techniczno-przemysłowa spowodowała, że od roku 1841 zastąpiły je nowocześniejsze dachówki, produkowane maszynowo.

Połowa XIX wieku to czas złotego rozkwitu „dachówkowej” myśli technicznej, czas wielu wynalazków i patentów, czas opracowania wielu modeli dachówek znanych do dziś. Czas geniuszy inżynierii ceramicznej.

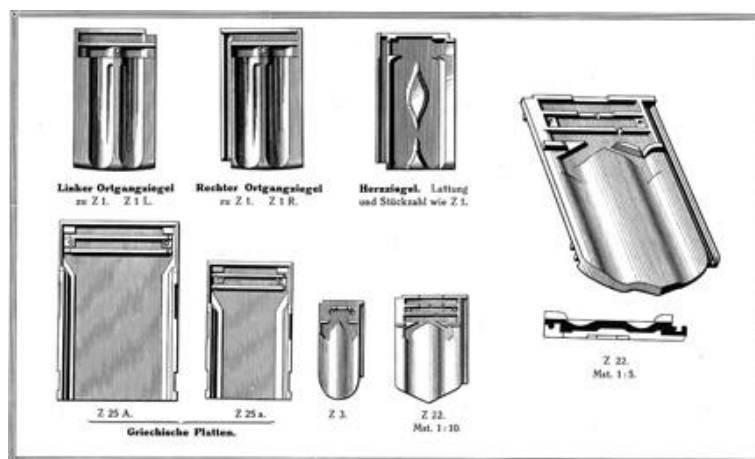
Kolejny bardzo rewolucyjny okres to rok 1930 jako początek nowych trendów w architekturze i rozwój dachówek, których nowe kształty i systemy zamków uszczelniających pozwoliły na ich układanie na dachach o nachyleniu poniżej 20°.

Można zatem przyjąć, określenie „dachówka historyczna” dotyczy dachówek produkowanych od 1850 do 1930 roku.

W ciągu ostatnich 150 lat opracowano ponad 5000 różnych modeli dachówek, ale niewiele z nich uzyskało akceptację klientów i przetrwało do dziś. Liczne modele produkowane były w niewielkich ilościach i z czasem zostało całkowicie zapomnianych.

Wiele dachówek historycznych powstało wskutek ewolucji opracowanych wcześniej modeli. Przykładem takiej ewolucji jest dachówka sercówka (z niemieckiego Herzziegel), wywodząca się z prostej linii z dachówki marsylki. Na środku jej górnej powierzchni wytłoczony jest wzór przypominający rozciągnięty romb, zwany sercem, ale przez wielu uważany za diament.

Prospekty reklamowe fabryki Ludowiciego w Ludwigshafen, prezentujące produkowaną tam dachówkę sercową. Na dolnym szkicu widać, że sercówka i marsylka wykorzystywały te same kształtki

Pierwsza wzmianka o tym modelu dachówki pochodzi z roku 1872 ze zgłoszenia patentowego inżyniera Carla Ludowici, właściciela fabryki dachówek w Ludwigshafen nad Renem w Niemczech założonej w 1853 roku. Jest on uznawany za ojca wielu modeli dachówek sprzedawanych współcześnie, a jego tradycje i technikę naśladowało wielu producentów w całej Europie.

Jako przykład może służyć funkcjonująca w okresie międzywojennym w Słupsku niemiecka firma produkująca m.in. dachówki sercowki, które do dzisiaj (choć coraz rzadziej) można zobaczyć na dachach domów w wielu nadmorskich miejscowościach.

Jednym z wielbicieli tej dachówki był również właściciel Fabryki F.v.Muller Dachziegelwerke w Eisenberg, Hans Dietrich Freiherr Leuckart von Weissdorf. W roku 1990 przywrócił on w swoich zakładach produkcję nieco odnowionej, ale zachowującej historyczny rys i wymiary dachówki sercowki E90.

Dane techniczne tej dachówki:

- wysokość krycia: 33,8 cm,
- szerokość krycia: 20,3 cm,
- waga 1 sztuki: ok. 3,1 kg,
- zużycie na 1 m²: ok. 14,5 sztuk,
- zalecane nachylenie dachu: od 30 stopni,
- nachylenie dachu z dodatkową podkonstrukcją: min. 14 stopni.

Ze względu na kształt zamków producent zalecał układanie w rzędach przesuniętych względem siebie o pół dachówki, by woda spływała z zamków bocznych na środek dachówki leżącej niżej.

Dodatkowym, lecz rzadko wspomnianym walorem sercówki jest blokowanie zsuwania się zalegającego na dachu śniegu. Oczywiście ze względu na niewielką wysokość „serca” funkcjonowało to tylko dla niewielkich ilości śniegu.

Kontynuatorem produkcji sercówki E90 w odnowionej formie są niemieckie zakłady Wienerberger, współpracujące z polskim dostawcą dachówek Bogen Dachy Bawarii. Firma umiejętnie łączy dostarczanie klientom nowoczesnych dachówek ceramicznych oraz wyspecjalizowanych dachówek historycznych, zapewniając przy tym najwyższej jakości wsparcie techniczne, niezbędne (i oczekiwane przez inwestorów) przy renowacji obiektów zabytkowych.

Grzegorz Rozalewicz

Ponad 10-letni przedstawiciel nieistniejącej już firmy F.v.Muller, obecnie przedstawiciel techniczny i specjalista dachów zabytkowych w firmie Bogen Dachy Bawarii

Źródło: Dachy, nr 3 (207) 2017
Data publikacji: 2017-04-24